

תת"ע 5596/06/14 - מדינת ישראל נגד יצחק גולדשיין

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

תתע"א 5596-06-14 מדינת ישראל נ' גולדשיין (עציר)
בפני כבוד השופטת שרית זוכוביצקי-אורי

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

יצחק גולדשיין (עציר)

הנאשם

הכרעת דין

החלטתי להרשיע את הנאשם במיוחס לו בכתב האישום

האישום

כתב האישום מייחס לנאשם עבירות של נהיגה בשכרות בגין סירוב לבדיקה בניגוד לסעיף 62(3) + סעיף 64ד(א) ו- 64ב לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה") ועבירה של אי ציות להוראות שוטר במדים בניגוד לתקנה 23(א)(1) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961.

העובדות

ביום 30.5.14 בשעה 00:15 בלילה נהג הנאשם ברכב פרטי כשברכבו נוסעים נוספים, בצומת שבטי ישראל והנביאים בירושלים. הנאשם עמד בצומת כשברמזור דלק אור אדום ולצדו עמדה ניידת משטרה. כאשר התחלף האור ברמזור לירוק פנה הנאשם שמאלה. הניידת נסעה בעקבותיו וכרזה לו לעצור. הנאשם עצר ליד בית מס' 25 ברחוב שבטי ישראל.

הנאשם עבר בהצלחה בדיקת נשיפון ולא בוצעה לו בדיקת מאפיינים. הנאשם התבקש לבצע בדיקת דם על מנת לבדוק אפשרות של המצאות סמים בגופו אך סירב לבצע את הבדיקה.

כתב האישום שנמסר לידי הנאשם במועד האירוע כלל תאריך לדיון אשר לא התקיים. התיק נזנח במשך 4 שנים והוגש מחדש רק בראשית שנת 2018. בקשת הנאשם למחוק את כתב האישום מחמת הגנה מן בצדק בשל השיהוי בהגשת כתב האישום נדחתה.

המחלוקת

1. **האם הנאשם ציית להוראת השוטרים .**

2. **האם התקיים "חשד סביר" לנהיגה בשכרות שהצדיק את דרישת השוטרים לבקש מהנאשם לבצע בדיקת דם.**

3. **האם היה על השוטרים לדרוש מהנאשם בדיקת שתן במקום בדיקת דם.**

4. **האם קמה חזקת נהיגה בשכרות בשל הסירוב להיבדק בבדיקת דם**

הראיות

מטעם המאשימה העידו המתנדב מרדכי רוטנר (להלן: "המתנדב רוטנר"), השוטרת סמדר אברהם (להלן: "השוטרת"), רס"ר יחזקאל מוזס (להלן: "המתנדב מוזס") באמצעות העדים הוגשו וסומנו: ת/1 - מזכר מאת המתנדב רוטנר, ת/2 - הזמנה לדיון וכתב אישום, ת/3 - דוח עיכוב מאת השוטרת, ת/4 - דו"ח פעולה באכיפת איסור נהיגה בשכרות מאת השוטרת, ת/5 - הודעת נאשם תחת אזהרה ות/6 - מזכר מאת המתנדב מוזס.

מטעם הנאשם העידו הנאשם ומשה נחמן שטרית שנסע עמו ברכב בזמן האירוע (להלן: "משה"/"חברו של הנאשם").

דיון

האם הוכחה עבירת אי ציות להוראות שוטר

הנאשם תאר בעדותו כיצד התנהג לאחר שהניידת כרזה לו לעצור : "חיפשתי מקום לעצור, היו בצד ימין שלי מלא מכוניות חונות כביש צר שבקושי נכנס אליו רכב, הורדתי את המהירות מ- 30 קמ"ש למהירות סבירה 15-20 קמ"ש וחיפשתי מקום מבטח לעצור שיהיה מקום גם בשבילי וגם בשביל הניידת..." (פרוט' עמ' 22 ש' 8-11).

כשנשאל בחקירה הנגדית מדוע לא עצר מיד השיב "עם כל זה שאני לא שוטר, לחסום כביש שלם שיש מאחוריי כלי רכב בגלל שהרמזור ירוק לא צריך להפוך את כל הצומת לחסומה בכלל (צ"ל בגלל. ש.ז.א.) הוראות שוטר". (פרוט' עמ' 23 ש' 28-29).

משה חברו של הנאשם העיד כי הם עצרו מיד כשהשוטר הורה להם על כך, והשוטר הורה להם להתקדם כיוון שהיו

רכבים חונים בצד הדרך (פרוט' עמ' 25 ש' 26-27).

מדובר בסתירה מהותית בין העדויות. על פי עדותו של משה הם עצרו מיד והתבקשו להתקדם על ידי המשטרה, בעוד הנאשם טען שהוא יזם את המשך הנסיעה עד למציאת מקום לעצור.

על פי גרסת המתנדבים רוטנר ומוזס במזכרים שכתבו הנאשם לא האט או עצר ומרגע שכרוזו לו לעצור הוא האיץ את הרכב ורק לקראת סוף הרחוב הצליחו לעקוף אותו ולהביא לעצירתו. (ת/1 6). במזכרו המפורט (ת/6) כתב המתנדב מוזס כי המהירות הייתה גבוהה באופן שאינו הולם את תנאי הכביש. במזכרו כתב כי על פי גרסת הנאשם הוא נסע עד אשר מצא מקום מסודר לעצור בו ואולם התרשמותם של המתנדבים הייתה כאמור שונה בתכלית.

בעדותו אמר המתנדב מוזס כי הוא לא יכול לסתור את טענת הנאשם לפיה סטה ימינה במטרה לעצור ובאותו הרגע הניידת חסמה אותו (פרוט' עמ' 14 ש' 29-30), עם זאת הוא אמר כי הציפיה שלו היא כי כשכורזים לרכב לעצור עליו לעצור באופן מידי ולא להמשיך בנסיעה (פרוט' עמ' 14 ש' 15-16). לדבריו יש מקומות ברחוב זה בו אפשרי לבצע עקיפה (פרוט' עמ' 14 ש' 24-26).

מצאתי להעדיף את גרסת המתנדבים על פני גרסת הנאשם. גם לו בקש הנאשם למצוא מקום לעצור בצד בוודאי היה מאט את נסיעתו ומסמן כי בכוונתו לעצור בצד באמצעות איתות או בדרך אחרת. על פי גרסת המתנדבים אשר מצאתי לקבלה הנאשם האיץ את הרכב במקום להאט באופן שאינו עולה בקנה אחד עם נהג שמחפש מקום עצירה בצד הדרך. איני מקבלת את גרסת הנאשם לפיה לא עצר כי רצה למנוע הפרעה לתנועה. היה עליו לציית להוראות שוטר ולעצור במקום.

העובדה כי חברו משה העיד כי הנאשם עצר מיידית ואז התבקש להמשיך לנסוע עד מקום עצירה אחר אינה מתיישבת עם אף אחת מהגרסאות בפרט גרסת הנאשם ואני דוחה אותה לחלוטין.

אשר על כן אני קובעת כי הנאשם לא ציית לשוטרים אשר הורו לו לעצור.

האם התגבש חשד סביר כנגד הנאשם לנהיגה תחת השפעת סמים

האינדיקציות לחשד כי הנאשם נהג תחת השפעת סמים על פי גרסת השוטרת והמתנדבים הן: עיניים אדומות, דיבור איטי, התנהגות רדומה, לבוש מרושל והעובדה שהנאשם לא עצר כשהשוטרים הורו לו לעשות כן.

המתנדב רוטנר התרשם כי היו לנאשם "תגובות איטיות ועיניים אדומות" (ת/1), השוטרת התרשמה כי "עיניו היו אדומות מאוד והתנהגותו רדומה מאוד, לקח לו זמן לענות על השאלות ולהגיב לדבריי..." (ת/2), בדוח הפעולה (ת/4) נרשם כי הופעת הנאשם הייתה מרושלת, התנהגות רדומה והמתנדב מוזס התרשם "תגובותיו האיטיות מאוד ועיניו האדומות" (ת/6).

ראשית ייאמר כי עצירת הרכב לא קשורה לחשד שהתגבש מאוחר יותר לפיו הנאשם נהג תחת השפעה ואין כל קושי בכך שהמשטרה בקשה לעצור את הרכב. ההיפך הוא הנכון. בעקבות העובדה שהנאשם לא עצר את הרכב על פי הוראת המתנדבים החל להתגבש חשד שמא יש לנאשם סיבה להימלט מהמשטרה. אי עצירת הרכב הצטרף בדיעבד לאינדיקציות נוספות שגיבשו חשד לנהיגה תחת השפעת סמים.

ב"כ הנאשם טען כי לא ניתן היה לראות בתאורת הרחוב את צבע עיניו של הנאשם. איני מקבלת טענה זו ומכל מקום איני סבורה כי היה בכוונת השוטרת והמתנדבים לטפול אשמת שווא על הנאשם.

בנוסף אציין כי בניגוד לדברי ב"כ הנאשם בסיכומים, לא הבחנתי כי הנאשם מדבר או התנהל באיטיות בהליך שהתנהל בפניי או במהלך עדותו.

אני מקבלת את גרסת השוטרת והמתנדבים שהתרשמותם הייתה זהה לעניין האינדיקציות לחשד הסביר.

לפיכך אני קובעת כי עיניו של הנאשם היו אדומות, דיבורו איטי ולבושו מרושל.

האם די היה באינדיקציות אלו כדי לגבש "חשד סביר"?

סעיף 64ב(ב) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן: "פקודת התעבורה") קובע:

"שוטר רשאי לדרוש מנוהג רכב או מממונה על הרכב, שהיה מעורב בתאונת דרכים או שיש לשוטר חשד סביר כי הוא שיכור, לתת לו דגימת שתן או דגימת דם לשם בדיקה אם מצוי בגופו אלכוהול ובאיזה ריכוז, או אם מצוי בגופו סם מסוכן או תוצרי חילוף חומרים של סם מסוכן"

על מהותו של "החשד הסביר" שצריך להתגבש בליבו של שוטר המבקש לבצע חיפוש עמד בית המשפט העליון, ברע"פ 10141/09 **בן חיים נ' מדינת ישראל**, לא פורסם (מיום 6.3.12) נקבע:

"מבחן החשד הסביר הוא בעיקרו מבחן אובייקטיבי שבו נדרש בית המשפט להעריך את סבירות שיקול דעתו של השוטר שערך את החיפוש לשם הכרעה בשאלת חוקיות החיפוש. יחד עם זאת, התנאים שבהם יתקיים חשד סביר המצדיק עריכת חיפוש ללא צו שיפוטי אינם ניתנים מטבע הדברים להגדרה ממצה וחד-משמעית. יישומו של מבחן זה מבוסס על נסיבותיו הפרטניות של כל מקרה ומקרה, על המידע שהיה בידי השוטר בעת עריכת החיפוש ואף על ניסיונו ושיקול דעתו המקצועיים של השוטר שערך את החיפוש".

צודק ב"כ הנאשם כי לא די בעיניים אדומות כדי להוות ראיות לכאורה לנהיגה בשכרות. אולם במקרה דנן אין המדובר

ברף ראיתי של "ראיות לכאורה" אלא "חשד סביר" הנמוך הימנו שלאחריו יש לבדוק את החשד ולבררו. במקרה שלפני החשד לא התבסס רק על עיניים אדומות אלא על התנהגותו הכללית של הנאשם, דיבור איטי, לבוש מרושל וניסיונו להימלט מהשוטרים.

סבורה אני כי די היה באינדיקציות שהיו בפני השוטרת והמתנדבים כדי לגבש חשד סביר ראשוני לביצוע בדיקת שתן או דם. ראו למשל בע"פ (י-ם) 31469-04-16 **מנוח נ' מדינת ישראל**, מיום 27.6.16. בו נקבע כי גם עיניים אדומות, דיבור איטי והתנהגות עליזה כאשר הנשיפון מצביע על העדר אלוהול מהווה אידיקציה לנהיגה תחת השפעת סמים

משכך אני קובעת כי הסימנים החיצוניים במצטבר ביססו כנדרש "חשד סביר" שהיווה הצדקה חוקית לדרישה מהנאשם למסור בדיקת שתן וכי השוטרים נהגו כשורה עת דרשו ממנו להיבדק.

באשר לעובדה שלא בוצעה לנאשם "בדיקת מאפיינים" כדי לאמוד את מידת שכרותו. על אף שאין הדבר מעלה או מוריד לעניין ה"חשד הסביר" אי ביצוע בדיקת מאפיינים ככלל גם בנהיגה בשכרות - סמים, פועלת לטובת הנאשם בנסיבות אלו וההנחה היא כי הנאשם היה שיכור ברמה נמוכה ובהתאם לכך יגזר עונשו (ראו עפ"ת 35484-06-14 **בר נ' מדינת ישראל** (לא פורסם) מיום 26.1.15 שאושר בעליון ברע"פ 2278/15) אציין כי לכך מתווספת העובדה כי רישיונו של הנאשם לא נשלל על אתר והוא למעשה היה חופשי לשוב ולנהוג ברכב לאחר גמר הטיפול בו.

אשר על כן אני קובעת כי כנגד הנאשם התבסס החשד הסביר שהצדיק את הדרישה להיבדק.

בדיקת דם ולא בדיקת שתן

הנאשם טען כי היה על המאשימה לדרוש ממנו לבצע בדיקת שתן וכי לו היה מתבקש למסור בדיקת שתן היה מוסר.

לטענת הנאשם הוא סירב לבדיקת דם היות ופחד ממחטים ומהדקירה. בצדק טענה המאשימה כי טענה זו היא טענה בעלמא שלא הוכחה באמצעות מסמך רפואי וכי החריג בפקודת התעבורה לאפשרות לסרב לבדיקת דם מצוי במקרה שבו הדבר מנומק ומתועד במסמכים רפואיים לפי סעיף 64ד (ג) לפקודה.

לטענת ב"כ הנאשם לפי חוק החיפוש יש לבחור בבדיקה הפחות פולשנית האפשרית.

בעבר אמנם נקבע בע"פ 1641/04 **לוי נ' מדינת ישראל**, פ"ד נט (3) 785, כי ההסדר לעניין בדיקת דם בפקודת התעבורה ובתקנות אינו חל בשל הוראות חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - חיפוש בגוף החשוד), תשנ"ו-1996 (להלן: "**חוק החיפוש**"), אלא שמאז תוקנה הפקודה (תיקון 104 משנת התשס"ו - 2005) ונקבע בסעיף 64ב(ו) כי הוראות חוק החיפוש לא יחולו על נטילת בדיקת דם לפי סעיף זה.

אין לנאשם הזכות לבחור כיצד ייבדק וכי השוטרים בשטח הם אלו שיקבעו את שיטת הבדיקה. אין מקום לדון בשאלה מדוע לשוטרת לא הייתה האפשרות ליטול דגימת שתן מהנאשם במקרה דנן ואין לשלול טענתה כי באותה תקופה הנוהג היה לבצע בדיקות דם (פרוט' עמ' 12 ש' 1). כך או אחרת הסמכות להחליט באיזה אמצעי תתבצע הבדיקה הינה של השוטרים ואין לחשוד הזכות לבחור בין אמצעי הבדיקה. (ראו ע"פ 70007/01 אלבו נ' מדינת ישראל, מיום 2.7.01, פ"ל(פ"ת) 3752-06-09 מדינת ישראל נ' נגוסה, מיום 21.9.11, ת"ת (י-ם) 16160/08 מדינת ישראל נ' אלדר, מיום 16.9.09).

האם הוסברה לנאשם משמעות הסירוב

לפי דוח פעולה באכיפה איסור נהיגה בשכרות שערכה השוטרת (4/ת) הנאשם סירב לבצע בדיקה והוסברה לו משמעות הסירוב לפיה יראו אותו כמי שנהג בשכרות שעושה פסילה בפועל שנתיים לפחות. הסבר סומן על ידי השוטרת והנאשם חתם על הדוח.

השוטרת בעדותה פרטה היטב את מהות ההסבר שהיה עליה למסור לנאשם (פרוט' עמ' 10 ש' 12-14). ההסבר שניתן לנאשם תועד אף בהזמנה לדין "גם לאחר שהסברתי לו מס' פעמים את משמעות הסירוב מבחינת החוק, עדיין סירב החשוד בכל תוקף לבצע בדיקת דם". גם המתנדב מוזס ציין במזכר כי הוסברה לנאשם משמעות סירובו אך הוא התמיד בסירובו (ת/6 עמ' 3).

הנאשם בעדותו לא זכר כי הוחתם על מסמכים וכי הוסברה לו מהות הסירוב. (פרוט' עמ' 24 ש' 24-25 עמ' 25 ש' 11), עם זאת לא טען כי החתימה על ת/4 אינה חתימתו.

בנסיבות אלו אני דוחה את טענת הנאשם וקובעת כי הוסברה לו משמעות הסירוב כדין.

כאמור הנאשם סירב להיבדק, והוסברה לו כדבעי משמעות סירובו, ומשכך קמה כנגדו החזקה לפי סעיף 64 לפקודה לפיה מי שסירב רואים אותו כמי שנהג בשכרות.

הנאשם לא הפריך חזקה זו ומשכך אני קובעת כי הנאשם נהג תחת השפעת סמים.

לאור האמור אני מרשיעה הנאשם בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

ניתנה היום, ח' אדר א' תשע"ט, 13 פברואר 2019, במעמד הצדדים.